

Asia: VM048:00/2017, VM/1353/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi kuntien ja maakuntien taloustietojen tuottamista ja raportointia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Luonnoksesta yleisesti

Kuntien taloustietojen raportoinnin ja tilastoinnin automatisointiin tähtäävät toimet ovat kannatettavia. Tietosisältöjen standardointi on tarpeen, jotta voidaan aidosti keskustella aiheutuneista kustannuksista ja toimenpiteiden kustannusvaikutuksista. Tällä hetkellä toimintamallit ovat pitkälti manuaalisia, alttiita virheille ja vaativat kohtuuttoman suuren työpanoksen saavutettuun hyötyyn nähden. Nykyisen tilastotuotannon aikataulu on aiheuttanut sen, että käytännössä kuntien talousarviotyötä tukevaa ajantasaista vertailutietoa ei ole ollut saatavilla.

Erityisesti uuden toimintamallin myötä syntyvä parempi ajantasaisuus sekä tiedonantajapalaute tilastoviranomaiselta kuntiin takaisin on tervetullutta. Tämä tullee saamaan aikaan, että tietojen valtakunnallista analysointia tehdään laajemmin ja kunnat saavat omaan tiedolla johtamiseen entistä paremmat mahdollisuudet. Kun tietoa kerätään, sitä on myös tehokkaasti hyödynnettävä

Vuosittaisen tietosisältöjen ja teknisen yhteensopivuuden tarkempaa määrittelyä varten tarvittavan yhteistyön organisoiminen on tärkeää.

Monia Suomen kuntia palvelee taloushallinnon in-house palvelukeskus. Palvelukeskuksille on organisoitu raportointia ja tilastotuotantoa vaihtelevasti. Muuttuva toimintamalli tarkoittaa, että palvelukeskusten on paneuduttava toteutukseen, jotta ne varmistavat asiakkailleen tehokkaat ratkaisut. Osaamisvaatimukset muuttuvat ja kyvykkyys hoitaa uuden toimintamallin mukaiset velvoitteet koetellaan kaikilla samanaikaisesti.

Esitetyn toimintamallin aiheuttamat vaikutukset

Toimintamalli edellyttää Kuopion kaupungilta oman laskentalogiikan yhteensovittamista JHS-suosituksiin, jotta tietojen tuotanto pystytään riittävän tehokkaasti organisoimaan. Tietojärjestelmämuutoksia tulee jossain määrin. Tietojen lähetys XBRL-muodossa edellyttää toimintamallin testaamista.

Kuopion kaupunki on käynnistänyt Kuntatieto-vaatimusten edellyttämien muutosten valmistelun jo syksyllä 2017. Viivettä on aiheuttanut maakuntauudistuksen viivästyminen, mistä syystä velvoitteiden käynnistyminekin on lykkääntynyt. Samoin JHS-suositukset, joiden pohjalta mm. laskentatunnisteen rakentaminen tapahtuu, ovat osin vielä avoimia.

Esitetyn toimintamallin vastuiden selkeys

Vastuut ovat selkeät.

Esitetyn toimintamallin toimeenpanon edellyttämät toimenpiteet kunnissa

- o Laskentalogiikan läpikäynti
- o Järjestelmämuutokset, rajapinnat, liittymät
- o Tietotuotannon prosessin organisointi
- o Kuopion kaupungin taloushallinnon palvelutuottajan prosessien uudistaminen

Millaista tukea tarvittaisiin esitetyn raportointimallin onnistuneeseen toimeenpanoon

- o Koulutustilaisuuksia itse tietojen toimittamiseen.
- o Käytännön toteutusten läpikäyntiä esim. vertaisverkostossa.
- o Keskustelua, ohjausta ja ohjeistamista suositusten sisällöstä standardoinnin ja vertailtavuuden onnistumiseksi.
- o Saumatonta yhteistyötä järjestelmätoimittajien, kuntien, maa-kuntien ja valtionhallinnon organisaatioiden kanssa, niin ettei koeponnistettaisi kovin monentyyppisiä ratkaisuja ja hyödynnettäisiin olemassa viranomaisten tietovarantoja (mm. verohallinto) tarpeellisten luokittelutietojen päivittämiseksi.

Lisäksi tarvitaan selkeä ohjeistus erityisesti kalenterivuotta koskevien tilinpäätöstietojä täydentävien tietojen, tuloista ja menoista palvelukohtaisesti annettavien tietojen sekä muiden taloustietojen sisällöstä. Edellä mainitut tiedot aiheuttavat nykyisessä raportoinnissa eniten työtä ja niiden tuotannon automatisoiminen mahdollisimman pitkälle on välttämätöntä prosessin sujuvuuden ja kehitystyön laadukkuuden takaamiseksi.

Kuuva Jaana
Kuopion kaupunki - Talous- ja omistajaohjaus